

Pelaajapolun turvaaminen juniorista aikuisten sarjatasolle seuran näkökulmasta

Case Rauman Lukko / Fera

Sami Mäki

PLVT 10

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO.....	3
2	LISENSSIMÄÄRIEN KEHITYS	4
	2.1 Pesäpalloliitto.....	4
	2.2 Rauman Lukko / Fera.....	6
3	TAUSTA-AINEISTO.....	7
	3.1 Miksi moni nuori lopettaa, drop out tai drop off?.....	7
	3.2 Miten saada pysymään lajin parissa yhä pitempään?.....	9
	3.3 Esikuvien ja seuran imago	10
4	MITÄ EROA ON AIKUIS- JA NUORISOPESÄPALLOLLA.....	10
	4.1 Harjoittelu ja pelit	10
	4.2 Tavoitteellisuus muuttuu iän myötä.....	11
5	CASE KOUVOLAN PALLONLYÖJÄT	11
	5.1 Valmentaminen keskiössä.....	12
	5.2 Kouvolan urheiluakatemia	12
	5.3 Joukkueiden harjoittelu	13
6	RAUMAN LUKKO RY.....	14
	6.1 Pelaajapolku Lukon jääurheilussa.....	14
	6.2 Lähiseurayhteistyö	15
	6.3 Rauman Lukko -akatemia	15
7	JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO	17
	7.1 Kotipesä kuntoon - Seuran strategia, imago ja organisaatio.....	17
	7.2 Ykköspesä – Pesäpalloliiton ja seuran tuki sekä valmennus	18
	7.3 Urheilijapolku vai harrastajapolku.....	20
	7.4 Iltapäiväkerhot ja akatemit	22
	7.5 Lähiseurayhteistyö	24
	7.6 Urheilijapolku -toimintamalli	24
8	LÄHDELUETTELO	26

1 JOHDANTO

Nuoren siirtyminen eri ikäluokista kohti aikuispesäpalloa sujuu toisilta helpommin kuin toisilta. Toiselle nuorelle siirtyminen ei tuota minkäänlaisia ongelmia ja sujuu lähes huomaamatta, kun toiselle kynnyks voi olla jopa liian suuri ylitettäväksi. Vaatimusten koveneminen ja harrastuksen muuttuminen ”vakavaksi kilpailuksi” voi olla toiselle juuri sitä mitä halutaan ja toiselle päinvastaista. Harrastus ja hauskanpito eivät enää olekaan pääasia vaan menestyminen maanlaajuisesti, joka on ehkä ollut toissijaista vielä junnuasteella. Valinnan tekeminen jatkosta voi nuorelle olla vaikeaa ja siihen voivat vaikuttaa useat eri asiat. (Koski 2015, 3.)

Niin Feralla kuin myös monella muulla pesäpalloseuralla on tänä päivänä haasteita saada nuoria jatkamaan pesäpalloharrastuksen parissa aikuisikään. Lisenssimäärät ovat valtakunnallisella tasolla laskeneet jo monen vuoden ajan.

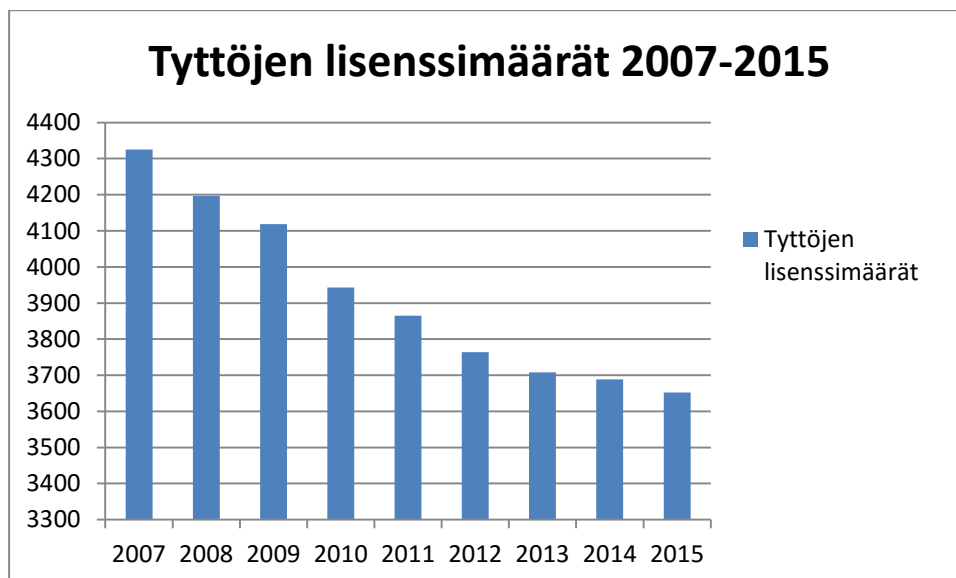
Tässä lajinkehittämistyössä on tarkoitus tausta-aineiston ja seurahaastattelujen pohjalta tapaustutkimuksena keskittyä ideoimaan pelaajapolun jatkuvuutta juniorista aina aikuispesäpalloon. Tavoitteena on myös luoda seuralle selkeä suunta ja toimintamalli, jolla pystyttäisiin mahdollisimman hyvin kehittämään seuran pelaajapolkujatkumo nuorista aikuisten sarjoihin. Perustavoitteena on mahdollistaa kaikille elämänmittainen liikunnallinen elämäntapa, osallistuminen ja osallisuus eli luoda seurassa harrastamisen mahdollisuus. Toisena näkökohtana on pelaajapolku, jossa osa pelaajista pääsisi seuran tukemana kilpailullisesti aivan lajin terävimpään kärkeen eli superpesikseen kasvattajaseurassaan. Nämä molemmat pelaajapolkuvaihtoehdot mahdollistaisivat täten myös lisenssimäärien kasvun, joka on aktiivisen seuran yksi perustavoitteista.

2 LISENSSIMÄÄRIEN KEHITYS

Eri urheilulajien harrastamista voidaan kuvata usealla erilaisella mittarilla. Lajiliitot itse käyttävät jäsenmääriä ja/tai lisenssiurheilijoiden lukumääriä oman toimintavoimiansa kuvaamisessa. Eri lajien harrastamista mitataan SLU:n ja Suomen gallupin toimesta säännöllisesti neljän vuoden välein kansallisessa liikuntagallupissa ja lisäksi tehdään muita kansallisia tai kansainvälisiä tutkimuksia urheilulajien harrastamisesta. (Lajien harrastaja- ja lisenssimäärät. Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus. <http://www.kihu.fi/faktapankki/lisenssit/>. 20.2.2016)

2.1 Pesäpalloliitto

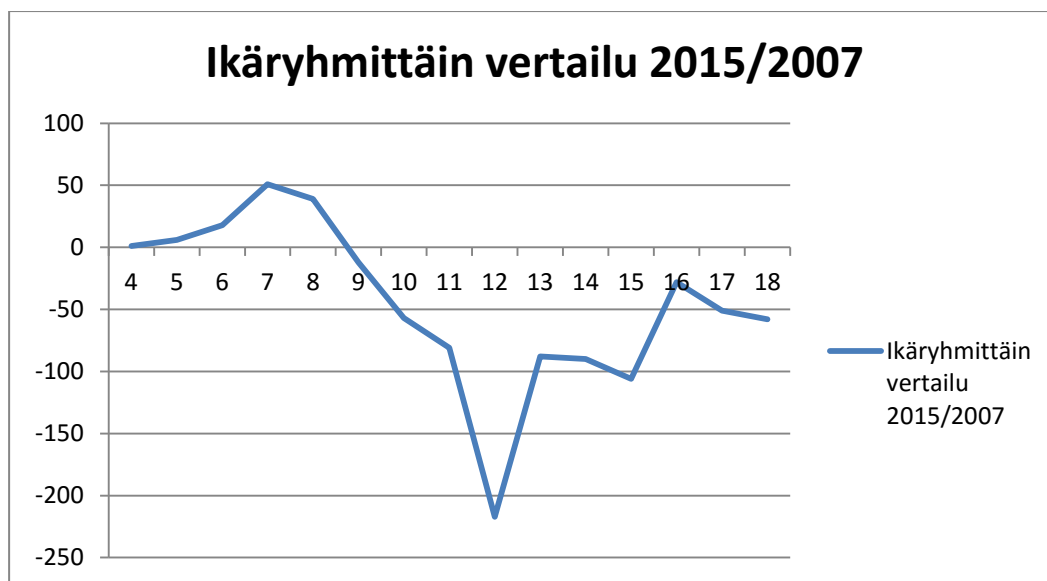
Tässä tutkimuksessa tausta-aineistona on tutkittu valtakunnan tasolla tyttöpesäpallon (alle 19 -vuotiaat) lisenssimäärän kehitystä vuosien 2007–2015 väliseltä ajalta. Huolestuttavaa on huomata, että viimeisen yhdeksän vuoden aikana lisenssimäärät ovat pudonneet lähes viidenneksen (18,4 %) ja laskua lisenssimäärissä on syntynyt jokaisena vuonna verrattuna edelliseen vuoteen. (Taulukko 1.)

Taulukko 1. Tyttöjen lisenssimäärät vuosina 2007-2015. (Suomen pesäpalloliitto 20.2.2016.)

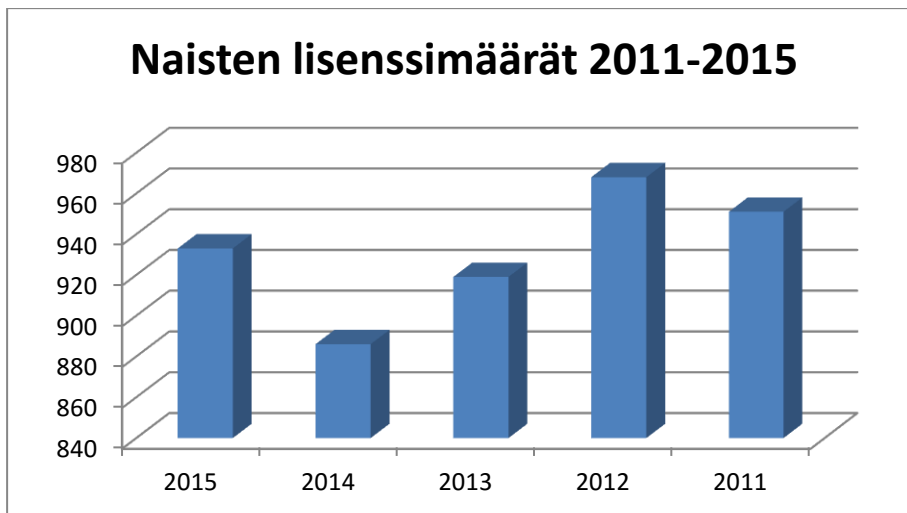
Kun vertaillaan ikäryhmittäin vuoden 2007 ja 2015 lisenssimääriä, tulos on vieläkin lohduttomampi. Kahdeksaan ikävuoteen asti lisenssimäärät nousevat tasaisesti suhteessa vuoden 2007 lisenssimääriin, mutta yhdeksästä ikävuodesta alkaen vuoden 2015 lisenssimäärät putoavat dramaattisesti suhteessa vuoden 2007 määriin.

Pudotuksen huippuna on 12. ikävuosi, jolloin lisenssimääräero vuosien 2007 ja 2015 välillä on jo yli 200 lisenssiä vuosittain. Myös 15 -vuotiaiden osalta ero lisenssimäärissä on yli 100 kappaletta. (Taulukko 2.)

Taulukko 2. Lisenssimäärävertailu ikäryhmittäin vuosina 2015/2007. (Suomen pesäpalloliitto. 20.2.2016.)

Vastaavasti aikuisikään siirryttäessä tilanne on samansuuntainen. Vielä ollaan kaukana vuoden 2012 huippulukemista. Toisaalta vuoden 2014 pohjakosketuksesta senään on onnistuttu kurssi kääntämään oikeaan suuntaan. Vuoden 2015 lisenssimäärät ylittivät 920 kappaleen määrän, johon kasvua vuoteen 2014 on yli viisi prosenttia. (Taulukko 3.)

Taulukko 3. Naisten lisenssimäärät 2011–2015. Suomen pesäpalloliitto.20.2.2016

2.2 Rauman Lukko / Fera

Feralla, joka on siis pelkästään tyttö- ja naistenpuolen pesäpallon erikoisseura, tilanne on samankaltainen kuin valtakunnan tasolla. Raumalla on ainakin toistaiseksi onnistuttu pitämään lisenssimäärät hyvällä tasolla G ja F-juniori-ikäisinä. Viimeisten kuuden vuoden aikana näissä ikäryhmissä ei ole suuria vuosittaisia lisenssimääräeroja.

Sen sijaan siirtyminen E-ikäluokkaan aiheuttaa lisenssimäärissä jo Ferassakin selvää pudotusta. Lisenssimäärien pudotus vain kiihtyy tilaston mukaan, kun vertailuun otetaan D- ja C-ikäryhmät. C-ikävuonna pesiksen harrastusta jatkaa enää noin puolet niistä, jotka harrastivat pesäpalloa F-juniori-ikäisenä. Esimerkiksi Ferassa ikävuosina 2000 ja 2001 syntyneitä on F-junioreissa vielä 48 tyttöä, kun taas D-ikäisenä tyttöjä on enää mukana 26. (Taulukko 4.)

Tilastojen mukaan siis suurimmat pudotukset harrastajamäärissä tapahtuvat D- ja C-juniori-ikäisenä. Lisäksi vuonna 2015 B-tyttöjen (vuonna 1996–1998 syntyneiden) lisenssimäärä on huolestuttavan pieni. Vain kymmenen sen ikäistä tyttöä on edelleen pesäpalloharrastuksen parissa.

		2009 lis.määr	2010 lis.määr	2011 lis.määr	2012 lis.määr	2013 lis.määr	2014 lis.määr	2015 lis.määr	KA						
N			90	10	91	22	92	16	93	18	94	27	95	26	20
B	17 +		93-91	22	94-92	26	95-93	34	96-94	29	97-95	19	98-96	10	23
C	alle 17		94-95	25	95-96	28	96-97	19	97-98	14	98-99	15	99-00	26	21
D	alle 15		96-97	26	97-98	16	98-99	20	99-00	25	00-01	26	01-02	24	23
E	alle 13		98-99	39	99-00	36	00-01	38	01-02	29	02-03	33	03-04	39	36
F	alle 11	99-00	45	00-01	48	01-02	45	02-03	43	03-04	39	04-05	39	05-06	42
G	alle 9		-02	49	03-	33	04-	34	05-	30	06-	34	07-	32	35
YHT			219		206		204		184		193		193		200
										Määrät verrattuna 2010/2015				-12 %	
harrastelisenssit						10		2		18		23			

Taulukko 4. Feran lisenssimäärät ikäryhmittäin vuosina 2009–2015. Sporttirikisteri.

21.2.2016

3 TAUSTA-AINEISTO

3.1 Miksi moni nuori lopettaa, drop out tai drop off?

Kilpailu vapaa-ajasta on erilaista kuin aiempina vuosikymmeninä, eikä paluuta vanhaan ole. Esimerkiksi extreme-lajit, lumilautailu ja vaikkapa skeittailu ovat nuorten vaihtoehtoisia valintoja ohi perinteisten urheilulajien.

Valtioneuvoston julkaisun mukaan kolmasosa alle kaksikymppisistä nuorisourheilijoista lopettaa harrastuksensa. Tutkija Jari Lämsän mukaan yksittäisiä syitä aktiiviharrastuksen lopettamiselle ei ole, vaan urheilu lopetetaan usein ajanpuutteesta tai kiinnostusten vaihtumisesta juuri aikuisiän kynnyksellä. Ajanpuutteen lisäksi koulu, muut harrastukset tai kaverit ajavat Lämsän mukaan aktiiviturheilun edelle. Jo alle 13-vuotiailla harrastukset tutkimuksen mukaan kasautuvat ja lajeja harrastetaan useita juuri kymmenen ikävuoden jälkeen, mikä sinällään on hyvä asia. (Kolmasosa nuorisourheilijoista lopettaa harrastuksensa. Kaleva.

<http://www.kaleva.fi/urheilu/kolmasosa-nuorisourheilijoista-lopettaa-harrastuksensa/455995/>. 17.1.2016).

Kuten aiemmin on käynyt ilmi, suurin pudotus lisenssimäärissä tapahtuu murrosiässä. Murrosiässä liikuntaharrastuksen lopettamiselle ei kuitenkaan ole yksioikoista selitystä. Pikemminkin pienistä yksittäisistä puroista, jotka ovat lopettamisen taustal-

la, on kasvanut valitettavan vuolas virta. Taustalla on sekä yksilölähtöisiä syitä, mutta myös liikuntajärjestelmään kohdistuvia tulokulmia.

Vastaavasti Harri Koski lajinkehittämistyössään ”Nuoren siirtyminen aikuispesäpalloon” tiivistää, että nuoruus on aika jolloin edessä on paljon uutta ja kiinnostavaa ja jolloin pesäpallo tai mikä tahansa harrastus voi olla se joka jaksaa vähiten kiinnostaa. Tämä on aikaa jolloin useimmat lajin lopettamiset tapahtuvat. Kosken listassa yleisimmät syyt lopettamiselle ovat koulun vaihto, kyllästyminen, lajin vakavuus tai vahvemman lajin valinta. Lisäksi tutkimuksen mukaan tytöillä sosiaalinen paine kaverisuhteissa on hyvin usein lopettamisen syy. (Koski 2005, 4.) Myös vanhempien kannustava esimerkki ja sosiaalinen tuki ovat olennaisia tekijöitä lapsen ja nuoren liikunnan edistämässä. Huolestuttavaa onkin, että liikkumaton elämäntapa näyttää siirtyvän vanhemmilta lapsille.

Liikuntaseuratoiminta on yhteiskunnallisesti merkittävä lasten ja nuorten kasvattaja. Seuroissa opitaan liikkumisen ohessa arvokkaita sosiaalisen kanssakäymisen taitoja. Jyväskylän yliopiston toteuttamassa selvityksessä on kartoitettu ansiokkaasti nuorten fyysiseen aktiivisuuteen vaikuttavat tekijät nykytutkimuksen valossa. Ajanpuute, murrosikä, pitkä kodin ja koulun välinen etäisyys ja passiivinen ajankäyttö vaikuttavat liikunta-aktiivisuutta alentavasti. Liikunta-aktiivisuutta lisäävät vastaavasti korkea motivaatio, myönteinen kehonkuva, vaivaton pääsy liikuntapaikoille sekä aikaisempi fyysinen aktiivisuus. Liikunta-aktiivisuus vähenee loivemmin seuratoimintaan osallistuvilla nuorilla. Pojat liikkuvat kaiken kaikkiaan tyttöjä enemmän. (Miksi murrosikäinen luopuu liikunnasta. Valtion liikuntaneuvoston julkaisu 2013:3.)

Termi drop off kuvaa liikunta-aktiivisuuden vähenemistä, kun taas tyypillisesti murrosikään ajoittuvasta urheiluharrastuksen lopettamisesta on käytetty termiä drop out. Tarkasteltaessa liikuntaseurojen drop off ja drop out -ilmiötä, todetaan luonnollisena, että lapset ja nuoret kokeilevat eri lajeja, siirtyvät mielenkiintojensa perässä harrastuksista toiseen tai pahimmassa tapauksessa lopettavat harrastamisen kokonaan. Vastaavasti urheilua tosimelessä harjoittavat punnitsevat urheilun paikkaa elämässään – onko heillä todellisuudessa rahkeita huipulle ja toisaalta ovatko muut asiat elämässä, kuten esimerkiksi opiskelu, sosiaaliset suhteet ja tuleva työelämä urheilu-uraa tärke-

ämpiä. (Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa. Valtion liikuntaneuvoston julkaisu 2015:2.)

Käsillä oleva Tampereen yliopiston selvitys paljastaa, että liikuntaseurat ovat tuhansien lasten viihtyisä ympäristö, jossa joukkuekavereiden kanssa koetaan yhteenkuuluvuutta. Tämä ryhmään kuuluminen on yksi tärkeimmistä liikuntaharrastuksen motiiveista. Kaikista 12–18-vuotiaista pojista 48 prosenttia ja samanikäisistä tytöistä 36 prosenttia harrasti urheilua urheiluseuroissa vuonna 1999. Seurojen merkitys urheilun järjestäjätahoina on viime vuosikymmeninä kasvanut. Lasten omaehtoinen liikuminen ja kisailu muuttuvat urheiluseuroissa aikuisten ohjaamaksi ja sääntelemäksi. (Miksi murrosikäinen luopuu liikunnasta. Valtion liikuntaneuvoston julkaisu 2013:3.)

”Urheilupuheessa toistuvat sanat hauskuus ja terveys, mutta myös tehovalmennus. Suomessa nuorten urheiluharrastus nähdään positiivisena vastakohtana huumeille sekä väkivallalle, ja urheiluvista nuorista oletetaan kasvavan kunnan kansalaisia. Tehovalmennuksen näkökulma ei välttämättä sulje pois hauskuutta ja terveyttä, joko voittajiin ja häviäjiin tapahtuu kuitenkin jo nuoruudessa”, Lämsä toteaa.

Lämsä kritisoi urheilujärjestelmää ”drop out” -menettelystä, jossa heikommille on varattu niin sanottu sparraajan osa tai jopa tippuminen kokonaan pois pelistä. Vähemmän hyvillä pistesijoille ei löydy arvoa ja menestyminen koetaan yhä tärkeämmäksi.

3.2 Miten saada pysymään lajin parissa yhä pitempään?

Urheiluseurojen toiminta on pitkälti ”topdown” (ylhäältä alas) periaatetta myötäilevä; aikuiset määrittävät harrastustoiminnan luonteen urheilun ja siinä kehittymisen ehdoilla. Ideologia voimistuu mitä varttuneempien nuorten urheiluseuratoiminnasta on kyse. Tämä on tärkeä toiminnallinen eetos, joka sopii urheilijapolun valinnelle nuorelle. Häntä motivoi harrastuksessaan menestyminen urheilijana. (Aira, Kannas, Tynjälä, Villberg Kokko 2015, 78.)

Tämä ratkaisu ei kuitenkaan ole riittävä koko nuorisoiäluokan liikkumisen edistämiseksi urheiluseuroissa. Nimittäin 13–15 vuoden iässä urheiluseuroissa harrastavien keskuudessa on yhä kasvava joukko niitä nuoria, joiden harrastusmotiivissa menestymisen tarve vähenee, ja elämyksellisyys, ”relahakuisuus” ja ”urheiluhengailu” oman liikuntaharrastuksen motiivina voimistuu. Näiden nuorten osalta urheiluseurojen tulisi toimia ”bottom-up” (alhaalta ylös) periaatetta noudattamalla. Ydinkysymyksiä onkin, kuinka juurruttaa sellaista toimintaa urheiluseuroissa, jossa huomioidaan sekä urheilijapolulle lähteneiden että urheilu- tai liikuntaharrastelijoiden tarpeet. (Aira 2015, 78.)

3.3 Esikuvien ja seuran imago

Eri tutkimusten mukaan urheilun ihanteiden ja esikuvien merkitys on tärkeää etenkin murrosiässä. Ne kohottavat arjesta, toimivat kasvun tavoitteina ja niiden avulla nuori voittaa itsensä (Autio 2015, 4.) Esikuvat ja idolit ovat tärkeässä asemassa, kun juniorei tekee päätöstä lajin parissa pysymisestä.

Lisäksi itse koko seura on hyvin usein lapsen ja nuorten silmissä ihanne- ja keulakuva. Seuran positiivinen viestintä, aktiivisuus ja imago luovat halutun pohjan, jonne nuoret pelaajat haluavat luonnostaan mukaan.

4 MITÄ EROA ON AIKUIS- JA NUORISOPESÄPALLOLLA

4.1 Harjoittelu ja pelit

Luonnollista on, että mitä enemmän ikää tulee, sitä enemmän pesäpalloharrastuskin muuttuu totisemmaksi. G-junioireissa koetaan ilon hetkiä erilaisten leikkien avulla, D-junioireissa ilon ja ryhmässä toimimisen lisäksi mukaan tulee jo sitoutuminen säännölliseen harjoitteluun. C- ja B-junioireissa opetellaan jo urheilijana elämisen harjoittelua. Ohjatun harjoittelun lisäksi mukaan tulevat omatoimiset harjoittelut ja

nämä yhdessä vievät ajallisesti aikaa 14-20 tuntia viikossa. Harjoittelu on muuttunut näin siis G-tytön kolmen-neljän tunnin viikkoharjoittelusta aivan olennaisesti. (Pesäpalloliitto - Suuntana Superpesis 2015.)

Tämän lisäksi myös pelipuolella tapahtuu valtaisa hyppäys. G-tyttöissä vielä opetellaan pesäpallon sääntöjä ja myös pelipaikat vaihtelevat paikasta toiseen. Vastaavasti nykysuuntauksella jo viimeistään D-ikäisenä monien tyttöjen roolit ovat jo kiveen hakattuja: vakiolukkarit ja 2-vahdit ja niin edelleen. Naperoleirin yhdessä olemisen hetket niin pesiskentällä kuin leiridiskossa muuttuvat jo Suurleiri-ikäisenä tuloskeskeiseksi ilmapiiriksi.

4.2 Tavoitteellisuus muuttuu iän myötä

Luonnollisesti myös pelien tavoitteellisuus nousee koko ajan ikävuosien varttuessa. Kilpailullisuus lisääntyy samalla, kun pelimäärät myös kasvavat. Luonnollinen ilmapiiri muuttuu ja tulee hyvin usein yhä tavoitteellisemmaksi. Harrastuksen ilo muuttuu. Murrosikäisen tytön ilo ja osallisuus pesäpalloharrastuksessa muuttuu ja yli 15 -vuotiaan tytön harrastus muuttuu tavoitteellisemmaksi harrastukseksi. Opiskelun ja kilpaurheilun yhdistäminen tuleekin sitten kysymykseen jopa jo C-tyttönä, mutta ainakin jo viimeistään B-tyttöikäisenä. Silloin urheilulukiot ja -akatemit tulevat mukaan huipulle tähtäävän urheilijan elämänsuoraan.

5 CASE KOUVOLAN PALLONLYÖJÄT

Kouvolan Pallonlyöjät on hyvä esimerkki seurasta, jossa on tapahtunut positiivista kehitystä viimeisten vuosien aikana. KPL:n junioritoiminnasta on kuulunut viime aikoina paljon hyvää – kehitys on ollut hurjan nousujohteista. Pelimenestyksen ohella toiminta on ehostunut ja tehostunut kaikilla osa-alueilla. (Juniorityö –Koplan mustakeltainen tukijalka. Kouvolan Pallonlyöjät. <http://www.kouvolanpallonlyojat.fi/juniorit>. 9.3.2016 .)

5.1 Valmentaminen keskiössä

Kaiken lähtökohdaksi ovat tietenkin juniorijoukkueiden entistä ammattitaitoisemmat valmentajat. Valmennuspäällikkönä seurassa pitkään toiminut Eero Pitkänen on saanut yhdessä muiden valmentajien kanssa luotua Kouvolaan valmennuskulttuurin, jossa pelaajan henkilökohtainen elämäntilanne otetaan hyvin huomioon kuormituksessa ja harjoittelumäärissä. Talvella muuta urheilulajia harrastavan juniorin ei välttämättä ole tarve tehdä fysiikkaharjoitteita talvisin, vaan ylläpitää lajitaitopuolta. (Pitkänen 2016). Kahden lajin strategialla vältetään myös tietty kyllästyminen yhteen lajiin ja ennaltaehkäistään drop out -ilmiötä.

Kouvolassa on myös paljon panostettu harjoitusten laatuun, ajankohtaan sekä itse harjoitusympäristöön. C-juniorikäisestä lähtien joukkueen taustatukena on ”ammatti-valmentaja”. Pelaajan henkilökohtaiset ominaisuudet otetaan näin paremmin käsitte-lyyn ja samalla pystytään paremmin ohjaamaan junioria kohti omia henkilökohtaisia päämääriä.

Myös olosuhteet ovat merkittävä osa lajin parissa viihtymiselle. Tämän asian kanssa Kouvola on tehnyt kovasti töitä. Pesäpallonkentän viereisessä monitoimihallissa heil- lä on käytössä omista pukukopeista lähtien kaiken tarvittavat oheisharjoittelupaikat. Lisäksi Myllykoskelta ja Sami Hyypiä areenalta on saatavissa riittävästi halliaikoja talvikaudelle lajitaidonkehittämiselle. Puitteet ovat siis Kouvolan lähistöllä myös huippuluokkaa pesäpallon harrastamiselle.

5.2 Kouvolan urheiluakatemia

Kouvolan Urheiluakatemia mahdollistaa harjoittelun kaikissa Kouvolan toisen asteen oppilaitoksissa (lukiot ja ammattiopistot), Iitin lukiossa ja Kymenlaakson ammatti- korkeakoulussa. Mukana olevat oppilaitokset vastaavat akatemiaurheilijoiden opinto- jen suunnittelusta ja opinto-ohjauksesta yhdessä Urheiluakatemia kanssa. Kouvolan Urheiluakatemiaan haetaan vuosittain yhteishaun yhteydessä erillisellä hakulomak- keella.

Akatemiaurheilijat osallistuvat pesäpalloharjoituksiin koulun työpäivinä maanantaisin, tiistaisin ja torstaisin. Harjoitukset pidetään Kuntotalolla, KSS Energia Arenalla ja Kouvolan jäähallin harjoitustiloissa Kouvolassa. Lisäksi tiistaisin on mahdollista osallistua iltapäiväharjoitukseen Sami Hyypiä Arenalla Kuusankoskella, lukujärjestyksen niin salliessa. Akatemiaurheilijalla on mahdollisuus osallistua iltaisin Kouvolan Pallonlyöjien seuraharjoituksiin, mutta tämä ei velvoita urheilijaa sitoutumaan seuraan. Valmentajana akatemiassa toimii superpesispelaaja Anssi Lammila. Harjoitusten kokonaissuunnittelusta vastaa Kouvolan Pallonlyöjien edustusjoukkueen pelinjohtaja Eero Pitkänen. (Hae Kouvolan urheiluakatemiaan, Kouvolan Pallonlyöjät <http://www.kouvolanpallonlyojat.fi/uutiset/uutisarkisto/15-uutiset/976-hae-kouvolan-urheiluakatemiaan-2>.)

Lisäksi Kouvolan Pallonlyöjät järjestää kerran viikossa 8. ja 9. luokkalaisille ns. esiakatemia liikuntatunnin, jos oppilas on ottanut opetussuunnitelmaansa valinnaisena aineena liikunnan. (Pitkänen 2016.)

5.3 Joukkueiden harjoittelu

Kouvolassa G-D -juniori-ikäiset harjoittelevat vielä ilman todellisia kilpailullisia tavoitteita. Lähtökohtaisesti joukkueet rakennetaan ikäryhmittäin. Tavoitteena seuralla on enemmänkin harrastajamäärät kuin kilpailulliset tavoitteet.

C-juniori-ikäisenä joukkuetta harjoitetaan jo kilpailullisempaan suuntaan. Myös tulostavoitteet astuvat mukaan päivittäiseen tekemiseen. Lisäksi lahjakkaimmilla pojilla on mahdollisuus esiakatemia kautta saada ensituntumat urheilijapolulle. Vastavasti vähemmän pesäpalloon panostavalle pyritään löytämään tasoaan vastaavaa seuraa lähialueen seuroista.

Osa B-junioreista ja kaikki A-juniorit osallistuvat talvikauden Superin harjoitusryhmään, jonka kokonaismäärä on 22 pelaajaa. Nuori tulevaisuuden tähti tekee siis samoja harjoitteita kuin jo vuosia superpesistä pelannut edustuspelaaja. Harjoitusriinkin pääseminen on jo juniorille kova juttu, mutta periaatteessa vain välitavoite. Var-

sinainen tavoite siintää superpesiksessä. Käytännössä tällä tavalla saadaan juniori-ikäinen pelaaja motivoitumaan harjoitteluun. Onhan se kiistaton motivointikeino juniorille, jos hänen kanssa samassa näppiryhmässä ”näpyttelee” vähän yli kolmekymppinen neljän Itä-Lännen, Matti Latvala. (Pitkänen 2016.)

Harjoituksia pyritään myös rytmittämään niin, että päivittäiseen elämään kuuluisi muutakin kuin pesäpallo. Etenkin kokeneemmat pelaajat arvostavat vapaa-aikaa. Niinpä fysiikkatreenit pidetään pitkälti omatoinisina, jolloin jokainen pelaaja voi vapaasti valita sopivimman ajan omassa elämäntilanteessaan. Lisäksi yhteiset viikotreenit pyritään pitämään heti kello neljän aikoihin, jotta arki-iltaan mahtuu muutamakin ohjelmaa kuin pelkkä pesäpallo. Tämä on myös nuorelle aikuispesäpallon kynnyksellä olevalle pelaajalle todettu hyväksi käytännöksi, koska silloin jää myös tärkeälle omalle sosiaaliselle verkostolle mukavasti aikaa.

6 RAUMAN LUKKO RY

Haastattellessa Rauman Lukko Ry:n toiminnanjohtajaa Jari Neuvosta saa hyvän käsityksen siitä, mitä junioriurheiluseuran suunnitelmallisuus parhaimmillaan on.

Lukossa strategia on luotu ja päivitetty sekä sen toteuttamista seurataan vuosittain tiiviisti. Seuran vetovoimaisuus, erinomaiset olosuhteet, pelaajapolkuvaihtoehdot, korkeatasoinen ohjaus ja valmennus ovat keskiössä, jota pitkäjänteisellä seuratyöllä koko ajan kehitetään.

6.1 Pelaajapolku Lukon jääurheilussa

Kun lapsi ja nuori tulee mukaan toimintaan, hän astuu lukkolaiselle pelaajapolulle. Pelaajapolku alkaa Kortteli-Lukosta ja voi jatkua liigajoukkueeseen asti sekä vastavasti ringettekoulusta aina ringette-edustusjoukkueeseen. Matkan varrella pelaajalla on mahdollisuus edetä omien kykyjensä ja tavoitteidensa edellyttämään reittiä, kohti elinikäistä urheiluharrastusta.

Kilpapolku alkaa varsinaisesti C-ikäluokassa, jossa joukkue aloittaa valtakunnallisen sarjan pelaamisen. Tällöin pelaajien yksilölliseen kehittämiseen aamuharjoittelun yms. tukitoimien myötä, kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Seuran tavoitteena on tukea lahjakkaimpia pelaajia, jotta he olisivat ikäluokkansa juniorimaajoukkueen pelaajia. (Neuvonen 2016.)

6.2 Lähiseurayhteistyö

Rauman Lukko tekee tiivistä yhteistyötä Eurajoen Lätjän, Laitilan Jyskeen, Lännen Kiekon (Säkylä), Panelian Raikkaan, Uudenkaupungin Jääkotkien, Lauttakylän Lujan (Huittinen) ja Forssan Palloseuran kanssa. Toiminnan tarkoituksena on tukea yhteistyöseurojen paikallista toimintaa ja tarjota pelaajille mahdollisuus siirtyä Lukon pelaajapolulle. Sopivaa ikää siirtymiselle pidetään aikaisintaan C-ikävaihetta.

Lukon lähiseurojen pelaajilla on myös mahdollisuus edetä yhteistyön puitteissa Lukkolaista pelaajapolkua. Alkutaival vietetään yhteistyöseurojen junioritoiminnassa ja C-B -ikävaiheessa tarjoutuu mahdollisuus siirtyä Lukon joukkueiden toimintaan mukaan.

6.3 Rauman Lukko -akatemia

Rauman Lukko on menestyksekkäs jääkiekkoseura niin aikuisten sarjoissa kuin junioritasollakin. Edustusjoukkueen miehet pelaavat SM-liigassa ja A-, B- sekä C-juniorit niin ikään SM-tasolla. Rauman Lukko haluaa kehittää junioripelaajiaan entistä voimakkaammin niin, että edustusjoukkue saa riveihinsä joka vuosi Lukon omia kasvatteja.

Lahjakkaille junioreille Rauman Lukko Ry, Rauman Lukko Oy ja Raumalaiskiekkoilun Tuki Ry ovat rakentaneet oman yksilöllisen kehitysväylän – Lukkoakatemiaan. Akatemian tehtävänä on tarjota junioreille mahdollisuus kehittyä huippupelaajaksi yksilöllistä valmennusta lisäämällä opiskelua unohtamatta. Akatemiaan valitaan junioreita vuosittain ja jokaiselle valitulle pelaajalle tehdään henkilökohtainen kehitysuunnitelma, joka vie kohti huippukiekkoilijan uraa. Vuosittainen perusvalinta teh-

dään toukokuun alkuun mennessä. Akatemiassa on mukana kerrallaan 20-25 pääsääntöisesti A-B -ikäistä pelaajaa. (Neuvonen 2016.)

Lukkoakatemiaan pelaajien henkilökohtaiset kehityssuunnitelmat päivitetään säännöllisesti omien vahvuuksien parantamiseksi ja heikkouksien vähentämiseksi. Akatemiaan valittaville pelaajille tarjotaan muun muassa terveystarkastukset henkilökohtaisine terveystarkastuksineen. Lisäksi Akatemia avustaa asumisen järjestämisessä, opastaa terveellisiin elämäntapoihin sekä ravintotottumuksiin.

Äijänsuon harjoittelukeskus keskellä Raumaa tarjoaa yhdessä paikassa loistavat ja monipuoliset olosuhteet huippukiekkoilijaksi kehittymiseen. Akatemian valmennuksesta vastaavat päätoimiset huippuvalmentajat, joilla on kokemusta useiden huippukiekkoilijoiden kehittämisestä.

Lukkoakatemiaan kummina toimii Vierumäen Urheiluopiston rehtori Erkki Westlund. Tärkeä osa Lukkoakatemiaan toimintaa on se, että mukana olevat nuoret pelaajat suorittavat toisen asteen tutkinnon joko ammatillisella puolella tai lukiossa. Jatko-opinnot ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa ovat myös mahdollisia ja toivottavia. Varusmiespalveluksen voi suorittaa läheisessä Säkylän varuskunnassa. Näiden toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa tutkintojen ja varusmiespalveluksen suorittaminen sujuu sujuvasti harjoittelun ohella. Haku oheisiin oppilaitoksiin tapahtuu normaalisti yhteishaun kautta.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO

Kokonaisuudessaan lisenssimäärät ovat Ferassa pysyneet samalla tasolla viimeiset kaksi vuotta. Ilman harrastajalisenssejä määrä on vakiintunut hieman alle 200:aan. Tämä määrä on kohtuullinen Rauman kokoisessa kaupungissa. Tosin vanhempien juniorien lukumäärän kasvattaminen on kiistatta tulevaisuuden tärkeimmistä kehityskohteista.

7.1 Kotipesä kuntoon - Seuran strategia, imago ja organisaatio

Kuten aiemmin tässä tutkimuksessa on mainittu, seuratoiminnalla on yhteiskunnallisesti merkittävä rooli lasten ja nuorten kasvattajana. Seuroissa opitaan liikkumisen ohessa arvokkaita sosiaalisen kanssakäymisen taitoja.

Niin kuin yleensä kaikessa toiminnassa, myös urheiluseuroilla, suunnitelmallinen toiminta eli strategia ovat avainasemassa. Ilman päämääriä, tavoitteita ja suunnitelmallisuutta ei voi saavuttaa pitkäjänteistä seuratyötä.

Ferassa on ymmärretty tämä puoli. Seurassa on toimiva hallitus, palkallisia seuratyöntekijöitä ja totta kai innokkaita talkoolaisia. Seurassa on hyvä noste, selvät päämäärät ja tavoitteet. Toki haasteena on myös Ferassa toiminnan yhä kehittäminen uudelle portaalle. Pelaajamäärää on edelleen kasvatettava ja saatava mukaan yhä enemmän ammattimaista otetta, jotta tulevaisuus muiden urheilulajien kilpailussa ja myös muiden harrastusmuotojen keskellä on turvattu. Haasteita riittää eri ikäryhmissä eri tavalla.

Tyttö- ja naispesäpallolla on tällä hetkellä selvästi paikkansa raumalaisessa urheilumaailmassa. Imago on hyvässä nosteessa ja sitä pitää myös vaalia ja kehittää. Seuran suunnitelmallisuus ja strategia nousevat seuran kehittämisessä avainasemaan, joka luo selvän suunnan koko toiminnalle. Tavoitteet pitää olla kristallinkirkkaita eikä liialliseen tyytyväisyyteen ole varaa, koska tyytyväisyys tappaa kehityksen.

7.2 Ykköspesä – Pesäpalloliiton ja seuran tuki sekä valmennus

Kuten Rauman jääurheilussa on ymmärretty hyvin, tulee seuran vetovoimaisuus, erinomaiset olosuhteet, pelaajapolkuvaihtoehdot (kilpailijapolku/harrastajapolku), korkeatasoinen ohjaus ja valmennus avainasemassa tavoitteiden saavuttamisessa.

Seuran ja liiton yhteistyö luo tietynlaiset raamit hyvin hoidetulle seuratyölle. Valitettavasti pesäpalloliitto ei ole ainakaan vielä onnistunut selkeyttämään strategiaansa, joka edesauttaisi seurojen toimintaa. Seuran ja liiton välisestä toimivasta yhteistyöstä hyvänä esimerkkinä voidaan mainita jääkiekkoliiton toiminta. Jääkiekkoliitto panostaa voimakkaasti taloudellisella tuella seurojen valmennukseen, jolla varmistetaan seuroihin ammattitaitoiset ja motivoituneet ammattivalmentajat jo juniorijoukkueissa. Tämän taloudellisen valmennustuen lisäksi liiton ja alueiden edustajat ovat hyvin jalkautettu lähelle seuratyötä. Liiton edustaja vierailee n. neljä kertaa vuodessa seuroissa ja tämän lisäksi vielä alueelliset edustajat tuovat lajioppia seuroihin neljästi vuodessa.

Pesäpalloliiton tulisi jalkautuva seuroihin jatkossa vielä enemmän ja näin saada seurojen suunnitelmallisuus ja valmennuspuoli laadukkaammalle tasolle. Pesäpalloliikkeen tulevaisuus 2022 strategiatyössä seuratoiminta ja valmennus onkin nostettu keskiöön. Alustava ajatus Pesäpalloliitolla on palkata kymmenen seurakehittäjää tukemaan seurojen toimintaa ja samalla tukea seurojen junioripäälliköiden palkkausjärjestelmää. Nähtäväksi jää, onnistuuko pesäpalloliitto tässä suunnitelmassa uuden rakennemuutoksen nähdessä päivänvalon.

Rauman Ferassa valmennuspuoli on haasteellinen. Vaikka seuralla on pitkä historia, on ammattimaisten valmentajien saaminen mukaan haasteellista. Varsinkin oman pelaajauran kokemus valmentajilta ikävä kyllä puuttuu. Tähän luo haasteensa jo sekin, että seura on keskittynyt pelkästään tyttöpuolelle. Poikapuolen puuttuminen tarkoittaa hyvin usein sitä, että miespuoliset valmentajat ovat vaille omaa pesäpalloharrastuksen kokemusta. Lähialueella tällä hetkellä käytännössä kunnollista kilpailullista miespesäpalloa pelataan vain Kankaanpäässä ja Ulvilassa.

Vaikka seura olisi kuinka hyvin johdettu, on valmentajalla kuitenkin erittäin iso rooli itse yksittäisen joukkueen toiminnassa. Valmentajalta odotetaan sosiaalisten taitojen lisäksi aina myös sekä taktista että lajitaitoa. Tähän Raumalla on mielestäni jatkossa panostettava yhä enemmän. Vaikka on tärkeätä saada pidettyä lajin parissa myös harrastajat, on vääjäämätön tosiasia, että myös menestys tuo aina lisää kiinnostuneita lajin pariin. Ja menestymistä ei saada ilman ammattitaitoista valmennusta.

Toivottavasti taloudelliset resurssit antaisivat mahdollisuuden tulevaisuudessa palkata ainakin puolipäiväiset ammattivalmentajat. Alla olevassa taulukossa on esitelty ehdotus seuran organisoinnista lähinnä valmennuksen näkökannalta. (Kaavio 1.)

Junnuvalmennuspäälliköllä tulisi olla vankka kokemus pesäpallon juniorityöstä. Myös koulutustausta nuorten kasvatukselliselta puolelta olisi selvä etu. Lisäksi henkilön tulisi mielellään olla ulospäin suuntautunut myyntiä ja markkinointia silmälläpitäen. Junnupäällikkö koordinoisi ja tukisi joukkueiden valmentajia sekä antaisi eri ikäryhmille selvät tavoitteet ja taidolliset päämäärät.

C- ja B-tyttöjen sekä naisten eri joukkueiden pyörittämistä ja kehittämistä varten pitäisi valmennuspäällikön lisäksi seuralla olla resursseja palkata vähintään puolipäiväiset valmentajat akatemia- ja fysiikkavalmentajan tehtäviin. Selkeällä valmennustiimillä C-junioreista ylöspäin taattaisiin, ettei joukkuekohtaisesti tehtäisi liian paljon päällekkäistä työtä (C-B-Super). Nämä ns. apuvalmentajat voisivat hyvin olla esimerkiksi seuran edustusjoukkueen pelaajia, jolloin selvä sidonnaisuus seuraan olisi taattu. Näin pelaajalle pystyttäisiin tarjoamaan seurassa ammattimaisempi tehtäväsiältö lajin parissa pelaajauran lisäksi. Tämä olisi pelaajalle varmasti mieluinen työkenttä ja myös seuralle taloudellisesti järkevä vaihtoehto. Lisäksi seuran toiminta olisi näillä toimilla yhä ammattimaisempaa ja jatkuvuus vuosittain paremmin ennakoitavissa. Toisaalta fysiikkavalmentajan palkkauksesta voisi yrittää solmia yhteistyötä Rauman Lukon jääurheilupuolen kanssa. Näissä lajeissa fysiikkaharjoitteita voisi helpohkosti yhdistää saman valmentajan toimesta.

Kaavio 1. Valmennuksen organisaatiomalli

7.3 Urheilijapolku vai harrastajapolku

Niin kuin muidenkin lajien kohdalla myös pesäpallossa huipulle päästään vain kovan harjoittelun avulla. Lajia tulee harjoitella ja pelata vakavissaan rakkaudesta lajiin. Jos harjoittelu ei kiinnosta, voi huipulle nousun unohtaa. Tie nuorisopesäpallosta aikuispesäpallon huipulle voi käydä useampaa reittiä. Usein pelataan nuorten ”superia”, jonka jälkeen mennään ykköspesikseen, josta sitten noustaan superiin. Toinen vaihtoehto on päästä suoraan nuorten ”superista” aikuisten superiin ja näin usein oman seuran sisällä parhaiden kohdalla tapahtuukin.

Ferassa kirkastetaan parhaillaan strategiaa ja tässä keskiössä on myös pelaajapolkuvaihtoehdot. Kaikista ei tule lajin terävintä kärkeä, eikä vain ”superin” pelaajapolku saakaan olla seuran ainut tavoite. Niinpä Feran strategiassa onkin painettu päämäärät:

- Kaikilla halukkailla on mahdollisuus harrastaa pesistä Raumalla.
- Raumalla pelataan pesistä pysyvästi huipulla.

Nämä päämäärät tarkoittavat sitä, että huolehditaan samalla sekä huipulle tähtäävistä pelaajista ja myös harrastajista. On siis selvästi luotava kaksi eri pelaajapolkua, kilpailijapolku ja harrastajapolku. Molemmat ovat seuratoiminnan kannalta tärkeitä. Ja vääjäämätön tosiasia on myös se, että ilman suurta massaa jää todellisen kilpailun vuoksi huippupelaajat kasvamatta. Määrä tuo vääjäämättä laatua ja määrää on kehitettävä aina D-juniorikään asti.

Kuten aiemmin tässä tutkimuksessa on mainittu, pitäisi seuran arvot luoda vaalimalla bottom-up periaatetta harrastusmielessä ilman liiallista kilvoittelua. Näin ennaltaehkäistään drop-out tai drop-off ilmiöitä. Murrosikäistä nuorta motivoi enemmän itse sosiaalinen ja rento ilmapiiri kuin liian vakavasti kilpailullisiin tavoitteisiin ja isoihin harjoitusmääriin tukeutunut joukkue. Hyvänä esimerkkinä Feralla voisi toimia sama toimintatapa, jota Kouvolassa tai Rauman jääurheilussa toteutetaan. Urheilijapolun tai harrastajapolun valinta tulisi kysymykseen vasta C-juniori-ikästä alkaen, jolloin harjoitusmäärätkin selvästi nousisivat urheilijapolun valinneilla.

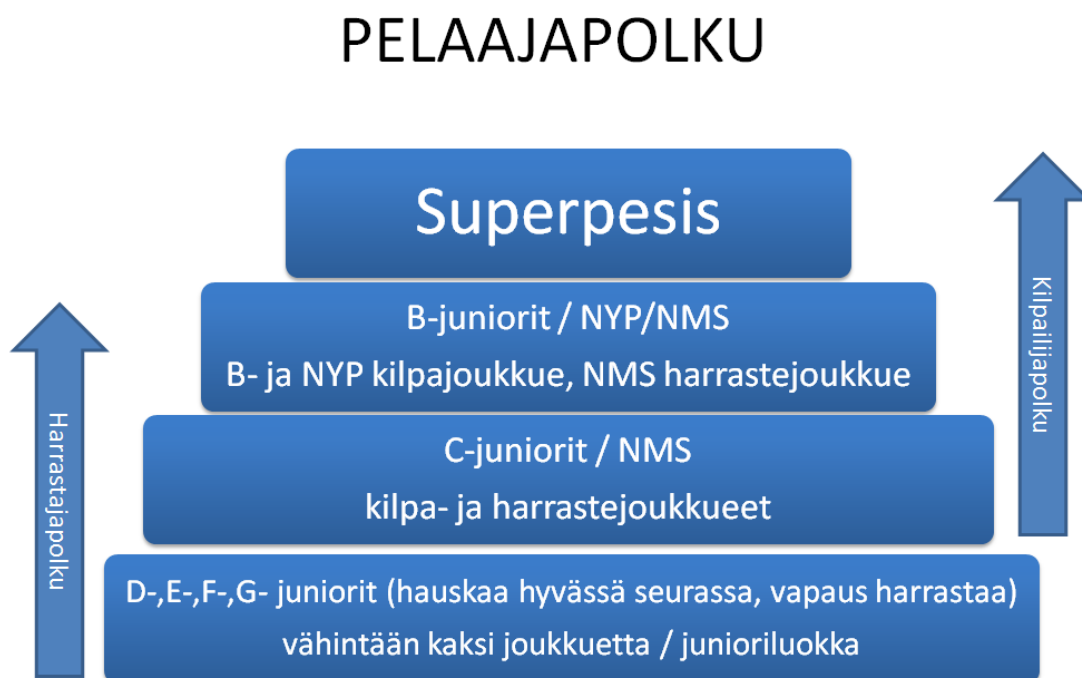
Samalla Ferassa pitäisi aina murrosikään asti selvemmin innostaa muiden lajien harrastamiseen. Talvikaudella tytöillä saisi olla mielellään muitakin liikunnallisia harrastuksia, jotka varmasti tukisivat myös pesäpalloilijan perusominaisuuksia. Näin välttyttäisiin murrosiässä myös kyllästymisen efekti. Yksinkertaisesti liikaa samaa toistoa ja harjoitteita ei pidä murrosikäistä lajin parissa välttämättä mukana kovinkaan pitkään.

Myös vanhempien aktivointi on seuratoiminnan kannalta tärkeitä. Tällä ei tarkoiteta pelkästään talkootyötä, vaan seuran tehtävänä olisi saada myös vanhemmat liikkumaan. Tämä siksi, että tutkimusten mukaan vanhemman liikuntaharrastus lisää myös omien lasten liikuntaharrastusaktiivisuutta. Feraan tulisikin aktiivisemmin herätellä ympärivuotista aikuisten ”puulakipesistoimintaan”, jolla vanhemman liikkumisen myötä myös lapsi saataisiin paremmin ”koukutettua” pesiksen pariin. Tästä saataisiin varmasti myös taloudellista hyötyä keräämällä kausimaksu sekä tietenkin positiivista imagoa koko seuralle.

Omavaraisuus superiin tuo jo talousmielessä kiistatonta etua monissa eri muodoissa. Talouspuolella kasvattajaseuramaksut pienenevät ja kiinnostavuus paikkakunnalla lisääntyy omien kasvattien päästessä lajin huipulle.

Feralla kuten muillakin suomalaisilla seuroilla on mahdollisuuksia loiventaa drop off -ilmiötä, mutta onko tahtotilaa? Suomalainen liikuntajärjestökenttä on ainutlaatuinen ja sen toimintaedellytykset tulee turvata. Fera tekee erinomaista työtä nuorten liikuttamiseksi. On kuitenkin tärkeää löytää uusia keinoja, joilla saadaan mahdollisimman moni nuori pysymään seurassa murrosiässä ja sen jälkeen. Toivottavaa olisi, että seu-

ra tarjoaisi toimintaa myös niille nuorille, joiden tavoitteet eivät yllä kilpaurheiluun, vaan liikkumiseen harrastusmielessä. Tähän Fera reagoi jo viime vuonna perustaen C-juniori-ikäisiin kolmosjoukkueen, joka haluaa harrastaa pesistä harrastusmielessä ilman pelillisiä tavoitteita. Tämä onkin hyvä asia, koska harrastajapolussa jatketaan liikkumista, joka on yhteiskunnallisesti jo merkittävää. Lisäksi harrastaja on arvokas apu mm. talkootyöntekijänä, tuomarityöskentelyssä jne. Alla on esitetty pelaajapolkuvaihtoehdot. (kaavio 2.) Huomion arvosta olisi nuorissa panostaa harjoittelun mielekkyyteen ja sallia monia muitakin lajeja ja vasta C-ässä lahjakkaimmille ja motivoituneimmille junioreille tarjottaisiin seuran toimesta myös kilpailijapolun mahdollisuus.

Kaavio 2. Pelaajapolku esimerkki Rauman Lukko / Fera

7.4 Iltapäiväkerhot ja akatemit

Ottaen esimerkkiä Lukon jääurheilusta tulisi Feran entistä enemmän satsata myös lasten ja nuorten liikunnan edistämisen mahdollistajana. Kuten aiemmin tässä lajinkehittämistyössä on käynyt ilmi, lapset haluavat monipuolisin tavoin liikkua yhdessä kavereidensa kanssa. Leikit ja hauskuus kuuluvat jokaisen lapsen elämään ja näitä

voitaisiin tarjota junnuvalmennuspäällikön toimesta lapsille suunnatun iltapäiväkerhotoiminnan myötä. Iltapäiväkerhon painopiste olisi enemmän leikeissä ja monipuolisessa liikkumisessa kuin pesäpallossa. Totta kai pesäpalloon, räpylään ja mailaan otettaisiin ensimmäisiä askeleita ja näin annettaisiin lapselle jo mahdollisuus pesäpalloharrastuskipinään. Tällä iltapäiväkerholla lasten liikuttajana olisi myös varmasti seuralle positiivinen imagollinen puolensa.

Akatemiatoimintaa on harrastettu jääkiekossa laajalti jo edelliseltä vuosituhannelta. Myös pesäpallossa on lukuisia toimivia esimerkkejä ja näitä esimerkkejä kopioiden olisi Ferassakin aika ottaa seuraava askel. Kehittyäkseen pelaaja tarvitsee myös kouluverkon tuen kilpailijapolulla, kun taas harrastajapolun valinneelle on riittävää seurajoukkueen harjoitukset. Ns. Esi-akatemia voisi toimia tässä tapauksessa. Esi-akatemialla tarkoitan, että yläkoulun 8- ja 9-luokkalainen voisi valinnaisena liikunta-aineena harjoitella yhdessä Akatemian kanssa pari tuntia viikossa koulun opetussuunnitelman mukaisesti.

Varsinainen akatemiaharjoittelu tarjottaisiin siten vasta toisen asteen koulutuksen valinneille eli lukion tai ammattikouluun lähteville. Samalla akatemiassa tarjottaisiin harjoittelumahdollisuus myös korkea-asteen koulutuksessa oleville sekä muille teho-ryhmässä tai ”superin ringissä” oleville pelaajille. Akatemiaharjoitukset painottuisivat aamu- ja iltapäiviin, jolloin pelaajille jäisi iltaisin tärkeää sosiaalista vapaa-aikaa muihin elämälleen tärkeisiin asioihin. Vaihteleva ja osaamistasoltaankin monimuotoinen akatemiaryhmä varmasti motivoisi etenkin nuorempaa ”superin polulle” vasta tähtäävää pelaajaa. Mikäs olisi sen hienompaa kuin harjoitella yhdessä kokeneen jo ”superissa” olevan pelaajan kanssa.

Laadullisesti tämä akatemiaharjoittelu ammattivalmentajien tukemana antaisi superpesiksen porteille tähtäävälle pelaajalle jopa neljän vuoden pohjan määrätietoiselle harjoittelulle. Samalla tämä tehostaisi ja yhtenäistäisi koko seuran vanhimpien joukkueiden harjoittelua, joka pitkässä juoksussa loisi varmasti yhä enemmän seuralle omavaraisuutta superpesikseen. Myös yksilövalmennusta ja vaatimustasoa olisi näin helpompi seurata ja vaalia.

7.5 Lähiseurayhteistyö

Jotta saadaan riittävästi pelaajamääriä, on myös pyrittävä lähiseurayhteistyöhän. Kuten aiemmin tässä tutkimuksessa on viitattu, Rauman Lukko Ry on tehnyt jo vuosia hedelmällistä yhteistyötä lähialuseurojen kanssa. Tässä olisi paikka myös Feralla. Mm. Laitilan Jyske, Eurojoen Veikot, Kokemäen Kova-Väki, Köyliön Lallit ja Mynämäen Vesa tekevät tällä hetkellä hyvää seuratyötä pesäpallon parissa. Näiden seurojen kanssa pitäisi konkreettisemmin aloittaa yhteistyö.

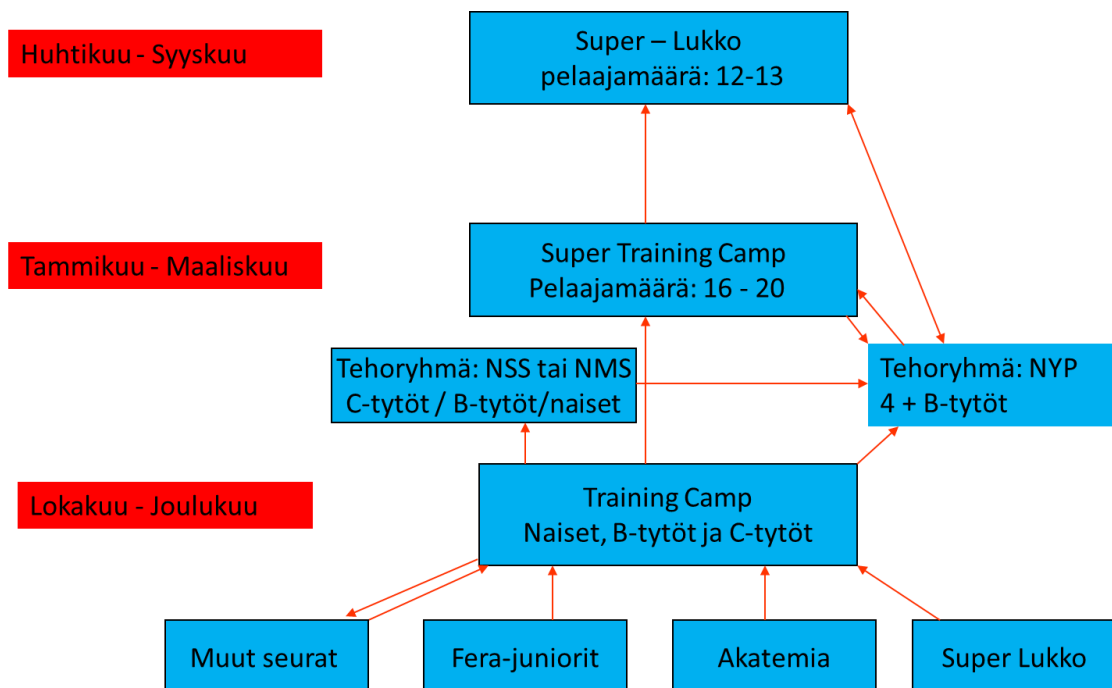
Yhteistyössä voitaisiin tarjota yhteisiä lajipäiviä ainakin niille pelaajille, joiden tähtäimenä on lajin terävin kärki. Jääkiekosta tutut tekniikkaharjoitukset voisivat olla yksi mahdollisuus lähiseurainnokkaimmille ja taitavimmille junioreille. Toisaalta myös toiseen suuntaan pitäisi antaa pelaajalle mahdollisuus liikkua. Harrastusmielessä feralainen voisikin pelata esim. C-tai B -juniorina esim. lähialueen pienemmässä seurassa. Näin autettaisiin lähialueen seuraa joukkueen kasaamisessa haastavimmissa ikäryhmissä ja toisaalta myös pelaaja saisi haluamaansa harrastustasonsa, jossa voittamista tärkeämpää olisi liikunta ja sosiaalinen verkosto.

7.6 Urheilijapolku -toimintamalli

Harrastajamäärät luovat vankan perustan seuratoiminnalle, mutta ilman huippuja myös perusta on vaarassa sortua. Huippuja ei kasvateta ilman määrätietoista seuran omaa kehitys- ja muutoshalua. Tämän johdosta loppuun haluakin tuoda ajatukseni varsinaisen urheilijapolku -toimintamallista Feran näkökulmasta.

D-tyttöissä ja sitä nuorimmissa siis luodaan määrällinen perusta edellä esitettyjen toimintatapojen avulla. C-juniori-ikä toimii vedenjakajana, jossa osa siirtyykin sitten kilpailijapolulle. Kaaviossa 3. on esitetty milloin ja miten eri joukkueisiin tullaan kohti Superin huippua. Samalla on esitetty aikuisten sarjatasot, joissa Feralla olisi oltava oma tai lähiseurayhteisjoukkue mukana.

Lokakuussa on tarkoitus kerätä ensimmäinen Training Camp-harjoitusryhmä. Tämä harjoitusryhmä koostuu pääosin C-, ja B-tytöistä sekä kokemattomimmista pesäpallonaisista. Vuodenvaihteessa siirrytään kakkosvaiheeseen eli Training Camp 2-osioon, silloin ryhmää harvennetaan ja osa siirtyy ainakin toistaiseksi tehoryhmän alle. Training Camp 2 jatkuu aina huhtikuulle asti, jolloin tehdään varsinainen jako Superin ja Ykkösesiksen välillä. Kaaviossa 3. on kuvattuna vielä nuolilla erilaiset siirtymävaihtoehdot eri ryhmistä ja joukkueista.

Kaavio 3. Milloin ja miten eri joukkueisiin tullaan?

8 LÄHDELUETTELO

Aira Tuula, Kannas Lasse, Tynjälä Jorma, Villberg Jari ja Kokko Sami. Hiipuva lii-
kunta nuoruusiässä. Jyväskylän Yliopisto. 2015.

Autio Minna. Pesäpallojuniorien kokemuksia harrastuksestaan: meil on paras jengi.
22.4.2015.
http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/103674/Autio_Minna.pdf?sequence=2

Haastattelu: Jari Neuvonen, toiminnanjohtaja, Rauman Lukko Ry. 4.2.2016.

Haastattelu: Eero Pitkänen, valmennuspäällikkö, Kouvolan Pallonlyöjät. 9.3.2016.

Kalevan www-sivusto. [http://www.kaleva.fi/urheilu/kolmasosa-nuorisourheilijoista-
lopettaa-harrastuksensa/455995/](http://www.kaleva.fi/urheilu/kolmasosa-nuorisourheilijoista-lopettaa-harrastuksensa/455995/). tulostettu 23.1.2016.

Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus. <http://www.kihu.fi/faktapankki/lisenssit/>.
tulostettu 20.2.2016.

Koski Harri PLVT 5. Nuorten siirtyminen aikuispesäpalloon. 2005.

Kouvolan Pallonlyöjät. Juniorityö –Koplan mustakeltainen tukijalka.
<http://www.kouvolanpallonlyojat.fi/juniorit>. tulostettu 9.3.2016.

Kouvolan Pallonlyöjät. Hae Kouvolan urheiluakatemiaan.
[http://www.kouvolanpallonlyojat.fi/uutiset/uutisarkisto/15-uutiset/976-hae-kouvolan-
urheiluakatemiaan-2](http://www.kouvolanpallonlyojat.fi/uutiset/uutisarkisto/15-uutiset/976-hae-kouvolan-urheiluakatemiaan-2)). tulostettu 11.3.2016.

Sporttirekisterin www-sivusto.

<http://www.sport.fi/urheiluseura/palvelut/sporttirekisteri>. tulostettu 21.2.2016

Suomen pesäpalloliitto. <http://www.pesis.fi/pesapalloliitto/materiaalisalkku/>. tulostet-
tu 20.2.2016.

Suomen pesäpalloliitto www-sivusto, suuntana Superpesis.
<http://www.pesis.fi/koulutus/pelaajapolku/>. tulostettu 20.2.2016.

Valtion liikuntaneuvoston julkaisu. 2013:3. Miksi murrosikäinen luopuu liikunnasta?
<http://www.liikuntaneuvosto.fi/files/252/murrosika.pdf>. tulostettu 23.1.2016.

Valtion liikuntaneuvoston julkaisu 2015:2. Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa. http://www.liikuntaneuvosto.fi/files/347/VLN_liituraportti_150317.pdf.
23.1.2016.